

Historical Flying Club

5-7/2016

newsletter

HISTORICAL AIRSHOW DOBOVÝ LETECKÝ DEN 2016

Bliží se termín konání události, kterou si rozhodně nedejte ujít – v sobotu 11. června proběhne na letišti v Mladé Boleslavi Dobový letecký den, divácky mimořádně oblíbená akce. Program začíná ve 13:00, vzhledem k velkému zájmu doporučujeme včasný příchod. Organizační tým řídí člen HFC pan Vladimír Handlík, mezi hlavními partnery akce jsou i tentokrát ŠKODA AUTO, Odbory Kovo MB, magistrát města, Středočeský kraj a Ško-Energo.

Členové HFC dostanou v předstihu volné vstupenky na tuto mimořádnou akci, kterou již několik měsíců připravuje pracovní tým složený ze zástupců hlavních pořadatelů Aeroklubu Mladá Boleslav a Nadačního fondu letadlo Metoda Vlacha. Pro show bylo zvolena sobota 11. června 2016, kdy v Mladé Boleslavi nebudou žádné další významné aktivity. Návštěvníci se tak budou moci plně soustředit na přehlídku zajímavých historických letadel, a to jak originálů, tak replik. Vedle toho uvidí samozřejmě historickou techniku, veterány, traktory a vojáky v dobových uniformách.

Celý program je koncipován tak, aby si užili příznivci historie i moderních vojenských i akro-

batických letadel. K hlavním hvězdám programu budou patřit historický letoun B25 Mitchel, známý z leteckých bitev v Tichomoří i z útoku na Tokio, a sovětská stíhačka JAK 3. Diváci se samozřejmě mohou opět těšit na vystoupení letounů Armády ČR v čele s Jas 39 Gripen. Letecké muzeum nabídne kromě dalších i historický PO2 Kukuruzník, Bücker Jungmann, Beta Minor a také letadlo Metoděje Vlacha. Svou premiéru bude mít zbrusu nový letoun Morane Saulnier BB, replika francouzského stroje z roku 1915.

ŠKODA Muzeum poskytne řadu funkčních veteránů ze svých sbírek a pro dopravu osob zajistí historický autobus až na mladoboleslavské letiště. Vstupenky na letecký den budou v sobotu 11. 6. platit také do ŠKODA Muzea. Na základě zkušeností z minulých ročníků bylo významně zvětšeno parkoviště, upraveny příjezdy pro osobní auta a bude zajištěn dostatečný počet stánků s občerstvením.

Závěr akce se předpokládá po 16:00.

Vážení členové HFC, vážení příznivci létání, vstupujeme do nové letecké sezony a máme se opravdu na co těšit. V první řadě to bude zalétávání našeho nového stroje „Morane Saulnier BB“, které proběhne hned v prvních polovině května a pokud bude dále letoun technicky v pořádku, ověří jeho letové vlastnosti zalétávací pilot, člen HFC Petr Handlík.

Slavnostní křest tohoto letounu bude další událostí, která stojí za mimořádnou pozornost. Je naplánován na pátek 27. května od 11:00 hod v Leteckém muzeu Metoděje Vlacha, a to za účasti předsedy Poslanecké sněmovny Jana Hamáčka a zástupce velvyslanectví Francie. Poté letoun vystoupí poprvé na Dobovém leteckém dnu 11. června.

Všechny historické letouny můžete vidět v letu při muzejní noci v pátek 20. května, kdy budou otevřena všechna mladoboleslavská muzea. Mezi muzeem Škoda a leteckým muzeem bude pravidelně jezdit historický autobus.

Pevně doufám, že si požitek při pohledu na letoun Morane Saulnier BB, který je naším prvním velkým společným projektem, nenecháte ujít.

Přeji Vám všem krásnou leteckou sezonu 2016.

Vladimír Handlík

KALENDÁŘ

- 20/5 Muzejní noc**
(19.00 - 24.00 hod. - létání historických letadel, swingová hudba, prohlídka muzea)
- 27/5 Slavnostní křest letounu Morane Saulnier BB**
(11.00 - 13.00 hod.)
- 11/6 Dobový letecký den**
Historical Airshow
(13:00 - 16:00 hod.)

BENEŠ - MRÁZ BE-50 BETA MINOR

ZAJÍMAVÉ SPORTOVNÍ, CVIČNÉ A TURISTICKÉ LETADLO Z TOVÁRNY BENEŠ - MRÁZ Z CHOČNĚ

Historie letounu

Na jaře 1935 založili inženýři Pavel Beneš a Jaroslav Mráz letecký podnik v Chočni, v němž zahájili vývoj a výrobu letadel pro moderní letecký výcvik a turistiku. Druhým z prototypů, které zde vznikly, byl dvojmístný celodřevěný letoun Benešovy konstrukce Be-50 BETA MINOR, s českým řadovým vzduchem chlazeným čtyřválcem Walter Minor 4. Dne 31. srpna 1935 ho zalétal pilot Josef Koukal a neshledal na letounu a jeho vlastnostech žádné významnější nedostatky. Z propagačních důvodů byl tedy stroj s poznávací značkou OK-BEB ihned přihlášen na II. národní let RČS, který se konal za pouhé dva týdny na letišti v Praze-Kbelích.

Ve dnech 13. - 15. září se zde soutěžilo ve třech disciplínách:

- spolehlivost (na trati Kbely - Brno - Bratislava - Piešťany - Hr. Králové - Kbely),
- hospodárnost (trať Kbely - Plzeň - K.Vary - Kbely)
- rychlost na trojúhelníku 100 km (Kbely - Benátky n. J. - Říp - Kbely).

Be-50 pilotů pplk. Mareše a ing. Kuldy si vedl z počátku dobře. Při druhé disciplíně byl bohužel postižen závadou na palivové instalaci

a nutná oprava znamenala sestup v umístění na dvanácté místo z padesáti účastníků.

V březnu 1936 předala choceňská továrna aeroklubům první letouny, které objednal Ministerstvo veřejných prací. Celkem jich pak bylo dodáno více než čtyřicet. OK-EAA byl tehdy vyroben jako třetí v pořadí a létal v plzeňském aeroklubu. Stroje byly velmi oblíbené, využívaly se k výcviku, letecké turistice a dokonce i k akrobacii.

Samostatnou kapitolou byla jejich účast v různých leteckých soutěžích doma i v zahraničí. Jednalo se zejména o velmi populární etapové lety, jako např. domácí „Národní lety RČS“, „Rallye Exposition Paris 1937 Aerien“, „12 Heures d'Angers“ a podobná soutěž v Lyonu pořádaná Francouzi, „Raduno del Littorio“ v Itálii atd. Naši letci se vždy umísťovali na předních místech, nejen díky svému pilotnímu umění, ale také díky kvalitám a spolehlivosti typu Be-50.

Byly však i smolné chvíle, kdy např. právě letoun OK-EAA musel při druhém ročníku „Raduno del Littorio“ nouzově přistát na moři. Přihodilo se to posádce V. Šlouf - ing. J. Placák poté, kdy se jim utrhli klobouk vrtule a následně ji rozštípl. Vše dobře dopadlo, stroj se však domů vrátil po železnici.

Po nadějném rozjezdu výroby letounu byl bohužel jejich další osud neradostný. Poslední 43. sériový stroj byl zalétán 19. května 1939, kdy již bylo Československo okupováno německými vojsky. Všechny „Bety“ byly zabaveny, část předána Slovenskému státu, ostatní pro své potřeby převzala Luftwaffe.

Do poválečných let se u nás zachoval pouze jeden nebo dva kusy. Byly však zničeny dříve, než i u nás přišla doba, kdy jsme si letadel začali vážit jako skvělých technických památek a důkazu schopností a důvtipu našich předků.

Vystavený exemplář

Letoun Be-50 BETA MINOR OK-EAA vznikl podle originální výkresové dokumentace choceňské Továrny na letadla Beneš - Mráz. Za myšlen-

kou postavit a hlavně znovu dostat do vzduchu tento nádherný český stroj stojí zejména pilot, letecký nadšenec a restaurátor Jan Klaban.

Práce na jeho stavbě zahájil v dílnách kbelského Leteckého muzea Vojenského historického ústavu počátkem devadesátých let. Předtím více jak dva roky sháněl za pomoci přátel potřebné originální dokumenty, výpočty a potřebný materiál. Od počátku vyráběl díly Be-50 prakticky stejnou technologií jako bývalá choceňská továrna a s pevným záměrem, postavit plnohodnotný létající stroj v tzv. normální kategorii. Nejedná se tedy o repliku, ale v podstatě o 44. postavený exemplář Be-50 BETA MINOR, navazující na stroje vyrobené firmou Beneš - Mráz do roku 1939.

Zejména v počátcích se stavbou nezištně pomáhalo Janu Klabanovi mnoho aviatických kamarádů a přátel. V okolních leteckých podnicích využívali své tehdejší možnosti k výrobě speciálních dílů nebo sami ve svém volnu přiložili ruku k dílu. Bez nich by se Be-50 těžko dočkal dokončení.

Řada z nich se bohužel nedožila pohledu na hotový stroj. Sám Jan Klaban věnoval stavbě čtvrt století života a není divu, „Beta“ konstrukčně rozhodně nepatří mezi jednoduché letouny, jen dřevěných dílů musel vyrobit více než 5 500. Např. pro jedno křídlo jich bylo třeba přes 1 700, pro trup přes 800, pro ocasní plochy přibližně 400.

Použitým materiálem je „letecký“ smrk, částečně borovice, překližky jsou z buku

a břízy. S prací mu po celá léta vydatně pomáhal kolega z Leteckého muzea Josef Pšenička.

Od chvíle, kdy poslední sériový stroj opustil choceňskou továrnu, uplynulo již 76 let a některé originální součásti se již nedaly opatřit.

Původní motor Walter Minor 4 o max. výkonu 69 kW (90 koní) byl proto byl nahrazen typem Walter Minor 4-III o max. výkonu 77 kW (105 koní). Be-50 se částečně musel přizpůsobit i požadavkům současných leteckých předpisů. Je nyní zařazen v dříve neexistující kategorii letounů „Experimental“ a je vybaven tak, aby se ve vzdušném prostoru mohl pohybovat podle dnes platných nařízení. Oproti původním strojům má tedy na palubě moderní radiostanici, odpovídá sekundárního radaru a nouzový vysílač ELT.

Hlavní technické údaje:

Rozpětí	12,16 m
Délka	7,85 m
Výška	1,95 m
Nosná plocha	16,30 m ²
Váha prázdného letounu	585 kg
Maximální vzletová váha	840 kg
Max. rychlost v horizontálním letu	195 km/h
Cestovní rychlost	165 km/h
Dostup	5 000 m
Maximální dolet	800 km

CELOROČNÍ AKCE HFC:

ČLENOVÉ ZÍSKÁVAJÍ NOVÉ ČLENY

Historical Flying Club byl založen v únoru 2012 a jeho hlavním cílem je podpora aktivit spojených s létáním a leteckou historií. Klub se podílí na řadě akcí, finančně podporuje stavbu, provoz a výstavy replik historických letounů.

Abychom mohli tuto záslužnou činnost dále rozvíjet a rozšiřovat, je pro nás důležitá co nejširší členská základna. Proto byla na rok 2016 vyhlášena akce „Členové HFC získávají nové členy.“

Vedení HFC se obrací na všechny stávající členy klubu, aby do našich řad získali nováčky ze svého okolí a nadchli je pro naše společné myšlenky, zájmy a aktivity.

Kdo jednou okusí opojnou atmosféru letu v historické letadle, je nadšený – pojďme tuto radost zpřístupnit co nejširšímu okruhu lidí!

Detaily ke členství klubu jsou v přehledu a samozřejmě i na webu www.hfclub.cz

Bronzové členství příspěvek 2 500 Kč:

Výhody: Volný vstup pro jednu osobu do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, volný vstup na historický letecký den, volný vstup na akce Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, jeden bezplatný let historickým letadlem (trvání 15 minut) během kalendářního roku.

Zlaté členství příspěvek 12 500 Kč:

Výhody: Volný vstup pro čtyři osoby do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, volný vstup na historický letecký den, volný vstup na akce Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, jeden bezplatný let historickým letadlem (trvání 60 minut) během kalendářního roku.

Stříbrné členství příspěvek 6 500 Kč:

Výhody: Volný vstup pro dvě osoby do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, volný vstup na historický letecký den, volný vstup na akce Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, jeden bezplatný let historickým letadlem (trvání 30 minut) během kalendářního roku.

Členství právnických osob příspěvek 25 000 Kč:

Výhody: Volný vstup pro pět osob do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, volný vstup na historický letecký den, volný vstup na akce Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, bezplatný let historickým letadlem (trvání 5x 20 minut) během kalendářního roku.